

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Forsvarsudvalget til udenrigsministeren af 20. marts 2014.
FOU alm. del – spørgsmål 197stillet af Nikolaj Villumsen (EL)

FOU alm. del – spørgsmål 197:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke forskelle og ligheder, der er på implementeringen af FN-mandatet, som Danmark vil understøtte, i den Central Afrikanske Republik sammenlignet med implementering af FN-mandatet i Libyen? I Libyen havde NATO ansvaret for implementeringen af mandatet. Er ansvaret i den Central Afrikanske Republik på lignende vis uddelegeret til henholdsvis den Afrikanske Union, Frankrig og EU?”

Svar:

De faktuelle omstændigheder i Libyen og Den Centralafrikanske Republik er forskellige på en række afgørende punkter, hvilket har den naturlige konsekvens, at FN-mandaterne omfattet af de to situationer og deres implementering ikke er nemt sammenlignelige..

I forhold til Libyen vedtog FN's Sikkerhedsråd resolution 1973 af 17. marts 2011, hvor Sikkerhedsrådet indførte et flyveforbud i lufrummet over Libyen og under henvisning til FN-pagtens kapitel VII bemyndigede FN's medlemsstater til at anvende alle nødvendige militære magtmidler til at håndhæve forbuddet. Sikkerhedsrådet appellerede til FN's medlemsstater om at yde bidrag til håndhævelse af forbuddet. Derudover bemyndigede Sikkerhedsrådet mere generelt anvendelse af alle nødvendige magtmidler for at yde beskyttelse af civile personer samt civile beboelsesområder, som var truet af angreb, herunder Benghazi, dog med det forbehold at indsættelse af en besættelsesstyrke på jorden i Libyen var udelukket.

På dette grundlag bidrog Danmark til den internationale militære indsats i Libyen, hvor det danske bidrag indgik i NATO's operation.

For så vidt angår Den Centralafrikanske Republik har FN's Sikkerhedsråd vedtaget resolution 2121 af 10. oktober 2013, 2127 af 5. december 2013 og 2134 af 28. januar 2014. Resolution 2121 og resolution 2134 styrker mandatet for FN's Integreerede Fredsopbygningskontor (BINUCA), og resolution 2134 forlænger mandatet frem til 31. januar 2015. BINUCA skal bl.a. bidrage til implementering af transitionsprocessen, konfliktforebyggelse og humanitær bistand. Resolution 2127 autoriserer deployeringen af Den Afrikanske Unions operation MISCA. Reso-

lutionen giver MISCA bemyndigelse til anvendelse af alle nødvendige midler, herunder militære, i henhold til FN-pagtens kapitel VII til opfyldelse af dens opgaver. Missionen skal bl.a. bidrage til beskyttelsen af civile og reetablering af sikkerhed og offentlig orden samt stabilisering af landet. Resolution 2127 giver samtidig de franske styrker i Den Centralafrikanske Republik bemyndigelse til at anvende alle nødvendige midler, herunder militære, i henhold til FN-pagtens kapitel VII med henblik på at støtte MISCA i udførelsen af dens opgaver. Det fremgår af resolution 2127, at myndighederne i Den Centralafrikanske Republik har anmodet om franske styrkers støtte. FN's Sikkerhedsråd har i resolution 2127 medlemsstaterne og regionale organisationer til at samarbejde tæt med bl.a. AU og troppebidragydende lande om at yde støtte til MISCA's opfyldelse af sit mandat. Resolution 2134 autoriserer EU i henhold til FN-pagtens kapitel VII til at deployere en operation i Den Centralafrikanske Republik.

Det danske transportflybidrag vil skulle løse opgaver for BINUCA i Den Centralafrikanske Republik. Opgaverne for BINUCA kan være forbundet med MISCA samt de franske styrker, der skal støtte MISCA. Det danske bidrag vil ikke være til rådighed for EU's operation henset til Danmarks forsvarsforbehold.

I relation til Den Centralafrikanske Republik har Sikkerhedsrådet således givet mandat til konkrete operationer/missioner og samtidig givet medlemsstaterne mandat til at yde støtte hertil. I forbindelse med situationen i Libyen gav Sikkerhedsrådet medlemsstaterne mandat til at udføre de opgaver, der var anført i resolutionen enten nationalt eller gennem regionale organisationer.